

Saksb.: Silje Johnsen
e-post: fmnosjo@fylkesmannen.no
Tlf: 755 31 685
Vår ref: 2014/1271
Deres ref:
Vår dato: 27.05.14
Deres dato:
Arkivkode:

Endelig rapport

Tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Saltdal kommune

Tilsynsdato: 24.04.14

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	3
2. Hovedinntrykk.....	3
3. Resultater fra tilsynet.....	4
Avvik 1.....	4
Avvik 2.....	5
Avvik 3.....	6
4. Oppfølging av tilsynet	7
5. Gjennomføring av tilsynet.....	7
5.1 Deltakere.....	7
5.2 Dokumentunderlag.....	8

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter tilsyn i Saltdal kommune den 24.april 2014. Tilsynet ble gjennomført med hjemmel i lov av 25.06.10 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) § 29 og forskrift av 22.08.11 om kommunal beredskapsplikt, § 10. Dette er særlovsbestemmelser som gjør at komunelovens bestemmelser om statlige tilsyn i kap. 10 kommer til anvendelse.

Hensikten med tilsynet var å kontrollere kommunens arbeid, det helhetlige ansvar og pådriverrollen jf. forskriftens § 1 og hvordan kommunen etterlever bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt. Tilsynet hadde hovedfokus på følgende forskriftsbestemmelser:

- Kommunens helhetlige ROS-analyse, jf. § 2
- Kommunens helhetlige og systematiske arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, jf. § 3
- Kommunens overordnet beredskapsplan, jf. § 4

Vi gjør oppmerksom på at forskriften omhandler flere lovkrav innen kommunal beredskapsplikt, herunder §§ 5 – 9, som vil ha økt fokus ved neste tilsyn. Ut fra dette gir rapporten ingen fullstendig tilstandsvurdering av kommunens etterlevelse av bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt.

Tilsynet er gjennomført som systemrevisjon, der følgende hovedelementer inngår: gjennomgang av innsendte dokumenter, tilsynsbesøk med intervjuer og utarbeidelse av rapport. Tilsynet er samordnet med og inngår som en del av Fylkesmannens planlagte tilsynsvirksomhet for inneværende år.

2. Hovedinntrykk

Saltdal kommune har en oversiktlig beredskapsplan som blant annet inkluderer ulike og gode informasjonskanaler for å nå ut til media og befolkningen, spesielt positivt er det at kommunen tar med hjemmesiden og facebook som relevante informasjonskanaler. I tillegg har kommunen utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse med et omfattende vedlegg.

Det er positivt at kommunen ønsker å arrangere årlige møter i beredskapsrådet, slik sett har kommunen gode forutsetninger for å oppfylle ansvaret kommunen har som pådriver overfor andre relevante aktører innenfor sitt geografiske område. Vi ønsker å trekke frem at det er positivt at kommunen har en beredskapssaksbehandler (beredskapskoordinator).

Kommunen har imidlertid en del utfordringer og mangler i forhold til å innfri de lovpålagte kravene som følger av forskrift om kommunal beredskapsplikt. Saltdal kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse er ikke ferdigstilt og foreligger kun som et arbeidsdokument.

Kommunens overordnet beredskapsplan er oversiktlig, men har betydelige mangler i forhold til å oppfylle de lovpålagte kravene. Blant annet er ikke beredskapsplanen utarbeidet med utgangspunkt i kommunens helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse, ressuroversikten er mangelfull og evakueringsplanen er ikke i samsvar med lovens krav.

Totalt har tilsynet medført tre avvik, og i det følgende vil det fremgå en fyldigere beskrivelse av hvert enkelt avvik, samt begrunnelser og utdypende kommentarer.

3. Resultater fra tilsynet

I rapporten benyttes følgende definisjoner på funn som blir gjort under tilsynet:

- Avvik viser til manglende etterlevelse av krav fastsatt i bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt.
- Merknad omhandler funn det er grunn til å påpeke for å sikre forbedring i oppfølging av bestemmelsene i forhold til beredskapsplikten.

Under tilsynet med Saltdal kommune ble følgende avvik avdekket:

Avvik 1. Saltdal kommunes helhetlige risiko- og sårbarhetsanalyse oppfyller ikke forskriftskravene.

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Forskrift om kommunal beredskapsplikt av 22.08.11, § 2 helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse.

Begrunnelse/utdypende kommentarer:

Saltdal kommunes «Risiko og sårbarhetsanalyse» av 07.04.11 er ikke ferdigstilt, og foreligger kun som et arbeidsdokument. Nedenfor gjengis kravene som stilles i forskriftens § 2 i sin helhet (sitat):

«Kommunen skal gjennomføre en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse, herunder kartlegge, systematisere og vurdere sannsynligheten for uønskede hendelser som kan inntreffe i kommunen og hvordan disse kan påvirke kommunen. Den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen skal forankres i kommunestyret.

Analysen skal som et minimum omfatte:

- a) eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen.*
- b) risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen.*
- c) hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer kan påvirke hverandre.*
- d) særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur.*
- e) kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet.*
- f) behovet for befolkningsvarsling og evakuering.*

Kommunen skal påse at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet med utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalysen.

Der det avdekkes behov for videre detaljanalyser skal kommunen foreta ytterligere analyser eller oppfordre andre relevante aktører til å gjennomføre disse.

Kommunen skal stimulere relevante aktører til å iverksette forebyggende og skadebegrensende tiltak.»

I kommunens oppdateringsarbeid med risiko- og sårbarhetsanalysen bør tilpasning til de nye forskriftskravene være en vesentlig del av arbeidet. For en fylldigere beskrivelse av hva kravet om en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse innebærer, viser vi til «Veiledning til forskrift om kommunal beredskapsplikt» utarbeidet av DSB.

Avvik 2. Kommunens «helhetlige og systematiske samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid» oppfyller ikke kravene i forskriften.

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Forskrift om kommunal beredskapsplikt av 22.08.11, § 3 helhetlig og systematisk samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid.

I følge forskriften § 3, a) skal kommunen på bakgrunn av den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen «utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet». Vi viser også til § 1, første ledd, hvor det fremgår at «kommunen skal jobbe helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhetsarbeidet på tvers av sektorer i kommunen».

Saltdal kommune mangler en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse og mangler dermed en viktig forutsetning for å kunne utarbeide langsiktige mål, strategier, prioriteringer og en plan for oppfølging av samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet. Dette kan ivaretas gjennom en oppfølgingsplan, som skal inneholde målsettinger, hvordan funn i en helhetlig ROS-analyse kan følges opp,

hvilke risikoområder og tiltak som skal prioriteres, hvem som har ansvar for de ulike tiltak, tidsfrister mm, jf. § 3 bokstav a). I tillegg skal oppfølgingsplanen bidra til at kommunen etablerer system og rutiner som sikrer at de lovpålagte oppgavene som følger av forskrift om kommunal beredskapsplikt blir ivaretatt.

Avvik 3. Den overordnede beredskapsplanen til Saltdal kommune oppfyller ikke forskriftskravene.

Avviket gjelder følgende myndighetskrav:

- Forskrift om kommunal beredskapsplikt av 22.08.11, § 4

Begrunnelse og utdypende kommentarer:

I følge forskriftens § 4, første ledd, skal kommunens overordnede beredskapsplan være utarbeidet med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen. Saltdal kommunes plan for kriseledelsen er ikke utarbeidet med utgangspunkt i den helhetlige risiko- og sårbarhetsanalysen, jf. § 4, første ledd.

I tillegg har kriseplanen en del mangler i forhold til forskriftens § 4, andre ledd, bokstav c og d.

- Kommunens kriseplan mangler en ressursoversikt som skal inneholde opplysninger om hvilke ressurser kommunen selv har til rådighet og hvilke ressurser som er tilgjengelig hos andre aktører ved uønskede hendelser, jf. § 4, andre ledd bokstav c).
- Evakueringsplanen i kommunens beredskapsplan oppfyller ikke lovens krav, jf. § 4, andre ledd bokstav d).

4. Oppfølging av tilsynet

Fylkesmannen ber kommunen avklare hvordan avvikene skal følges opp og når de skal være lukket. En framdriftsplan for oppfølgingsarbeidet sendes Fylkesmannen innen **29.august 2014**.

Om det er behov for bistand i oppfølgingen kan Fylkesmannen kontaktes. Når avvikene er lukket i tråd med oppfølgingsplanen, ber vi om å få beskjed om dette, inkludert relevant dokumentasjon.

Vi gjør oppmerksom på at Fylkesmannen kan gi pålegg dersom ikke avvikene blir lukket i tråd med kommunens oppfølgingsplan, jf. kommuneloven § 60 d.

5. Gjennomføring av tilsynet

Tilsynsvarsel ble gitt av Fylkesmannens brev av 20.02.14. Tilsynet ble gjennomført den 24.04.14 fra kl. 09.00 til kl.14.30 med åpningsmøte, fem intervjuer og sluttmøte.

5.1 Deltakere

Tabellen nedenfor viser hvilke personer fra kommunen som har vært involvert i tilsynet.

Navn	Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Elisabeth M. Larsen	Rådmann	x	x	x
Finn-Obert Bentsen	Ordfører	x	x	x
Christin Kristensen	Beredskapssaks-behandler	x	x	x
Kjell Gunnar Skodvin	Kommuneoverlege	x	x	x
Stein Kaare Orø	Driftsingeniør	x	x	x
Elin Kvamme	Daglig leder, Servicekontoret	x		x

Fra Fylkesmannen deltok seniorrådgiver Tom Mørkved (tilsynsleder) og rådgiver Silje Johnsen.

5.2 Dokumentunderlag

Følgende dokumenter ble tilsendt Fylkesmannen fra kommunen i forkant av tilsynet, og ble benyttet under tilsynet:

- ROS- arbeidsdokument (07.04.11)
- Vedlegg til ROS-analyse
- Organisasjonskart (06.02.12)
- Organisasjonskart – pågående OU-prosess 2013-14
- Delegasjonsreglement – vedtatt (03.01.13)
- Kriseplan (25.02.14)

Bodø, 27.05.14

Tom Mørkved
Seniorrådgiver (tilsynsleder)

Silje Johnsen
Rådgiver